

magno Duce factæ de sacrosancto illo sanctis-
crucifixi pignore.

Tribus prædictis diebus innumera populi,
a Florentini, sed e pagis etiam et locis vicini-
ecclesiam nostram sanctæ Trinitatis con-
Christum Dominum crucifixum adoratura
udo. Solemnitatem etiam honoraverunt Illu-
mi DD. Nuntius, et Episcopus Fesulanus
minati, qui Missam in ara maxima ad san-
num Crucifixum celebraverunt; ac tandem
rum principum et principissarum Serenis-
Celsitudines, quibus ob insignes favores,
egationi nostræ collatos, plurimum debe-
fusuri semper ad omnipotentem Deum pro
m conservatione et prosperitate ferventissi-
reces.

Clausum tandem est in tabernaculo super
maximam collocato sacrum pignus, et ex
s diversis clavibus una penes Magistratum
mercatorum residet, alteram retinente Abbate
ssimæ Trinitatis. Verum cum ara maxima
sit familiæ nobilissimæ de Gianfigliazzis, hæc
t, ut aliqua fieret publica et authentica cau-
sa declararetur, monachos vel monasterium
nitatis, aut alium quempiam, nullum om-
nis aut dominium acquirere in aram prædi-
et nullum præjudicium inferri dictæ illus-
træ familiæ; quod quidem quia certe justis-
a et congruentissimum, ita peractum est
o instrumento, ut exponeretur et petebatur
s Illustrissimis Dominis Gianfigliazzis. Quod
mentum, sicuti et aliud celebratum cum C

A Magistratu artis mercatorum, huic narrationi an-
nexuissem, si post mille instantissimas supplica-
tiones tandem obtinuissem. Videantur itaque in
protocollis D. Caroli Novelli, notarii, vel in libris
monasterii sanctissimæ Trinitatis, ad quos lecto-
rem remitto. Hæc sunt, quæ ad futuram rei me-
moriæ potui litteris consecrare de tota serie con-
cessionis, et etiam solemnissimæ translationis
sanctissimi Crucifixi, cui laus et honor et gloria
et potestas et imperium in sæpiterna sæculorum
sæcula.

27. *Ut autem constet hanc translationis narra-
tionem ex citatis sæpe Actis Vallumbrosanis fideliter
et authenticè excerptam esse, testimonium D. Angeli
Mariæ Rivola, qui post Crucifixi translationem, jam
a nobis exhibitam, ita scribit*: Suprascripta omnia,
quæ in libro manuscripto Actorum Congregationis
Vallis Umbrosæ signato ad extra littera N., a pag.
137, usque ad 145 expressa asseruntur, ego in-
frascriptus, pro Actis intra eandem Congregatio-
nem vigore Apostolicorum privilegiorum Cancellarius
et Notarius publicus, ex eodem libro descripto
per Patrem S. T. M. D. Valentinum Calzolavi,
ejusdem Congregationis hieromonachum, et pro
Actis intra eandem Congregationem pariter Can-
cellarium et Notarium publicum, de verbo ad ver-
bum hic fideliter transcripsi. . . . et in fidem
propria manu scripsi et subscripsi ad laudem Dei.
Ex Abbatia S. Bartholomæi de Ripulis prope Flo-
rentiam hac die xvi Augusti MDCCXXI.

D. Angelus Maria Rivola, monachus sacerdos
Congregationis Vallis Umbrosæ.

S. JOANNIS GUALBERTI

PRECES.

(Apud Boll. Julii tom. III, die 12, pag. 322.)

etum nostrum varia scripsisse, quæ aut perierunt aut latent, colligo ex Andrea Januensi in Vita
8, ubi sic habet: *Collegi plurima sanctorum Patrum capitula, dicta, doctrinam et exhortationes, ex
adversus Simoniam universos instruebat et armabat, quatenus illam non solum refugere, verum etiam
impugnare. Idem testatur Hieronymus Radiolensis libro De vita solit. cap. 17, his verbis: Joannes
tum scito et gravi sermone, tum epistolis per amplam Italiam conscriptis, schismaticos, infideles, et
ia corruptos reprehendebat et acriter damnabat et pari modo domi forisque insectabatur. Quin imo
sius Locatellus, apud Franchium lib. vii, pag. 165, citatus, asserit gloriosum Patrem S. Joannem
virtute subito tantam acquisisse scientiam, ut doctissimum sanctissimumque latinarum epistola-
ibrum composuerit. Nobis jam tantum duæ supersunt epistolæ. Prima ad Herimannum Volatren-
id est Volaterranum episcopum, quæ a B. Attone brevitatis ergo omissa refertur a B. Andrea in
num. 74. Altera, quam S. Pater jam morti propinquus de fraterna charitate dictavit, habetur apud
em Andream num. 112. Hæc pauca de illius scriptis; nunc ad ejus preces pergimus.*

1698 D. Germanus Ruini sacrista Vallumbrosanus dedit ad Papebrochium litteras, quas hic præ-
rescissis laudibus, quibus nos immerentes cumulat. Itaque in earum parte, quæ ad rem præsentem
at, ita loquitur: *Quoniam mei muneris est antiqua sanctorum nostri ordinis Vallis Umbrosæ gesta
ere, et diligenter investigare ad Dei laudem ejusque servorum, operæ pretium duxi, accedente insuper
lacito reverendissimi P. Generalis D. Venantii Simi Tomani, circa vetustissimum Manuale manuscriptum,
sus est S. Joannes Gualbertus abbas institutor, ejusque beati discipuli, paternitati tuæ admodum reve-
: aliquid sincere scribere. Hoc igitur sacrum Manuale, quod asservatur inter alias reliquias in sanctuario
Umbrosæ, uti videre est, etiam vidit R. P. Mabilio monachus S. Benedicti, ut apparet ex suo Itinere
, fol. 183, continet plures ac pias orationes et documenta, quæ licet sint forsitan et aliorum sanctorum
m, tamen quia historice tenemus illas recitasse S. Joannem Gualbertum et dicta dedisse etiam docu-*

menta suis sociis, ut ex nostris historicis apparet, ideo hæc sua eximia gesta, ne in umbris amplius delitescant, rogamus suppliciter, ut hoc breve spirituale exercitium orationum a me sincere collectum theologi eximie societatis tuæ in lucem istic edant ac benigne ad Acta Sanctorum inserant sive in annotationibus ad diem 12 Julii; de quo et gratias agemus singularissimas.

Libenter humanissimi viri petitioni annuimus, et totius ordinis, quem intime veneramus, desiderio satisfacturi hasce preces et documenta hic subjungimus. Igitur D. Germani Ruini oographum sic habet.

Manuel. pag. 1.

Imitemur sanctam Ecclesiam, cujus et membra sumus.

Manuel. pag. 1.

Cum a somno evigilas, crucis signum † in labiis impinge.

Manuel. pag. 1.

Ego te toto corde et ore confiteor et adoro Patrem et Filium et Spiritum sanctum, trinum in personis et unum in substantia.

Fol. 1.

Oratio Dominicalis. Credo.

Ex Breviculo S. Joan. Gualberti ms.

Ego Joannes credo et confiteor fidem, quam sancti apostoli prædicaverunt, et sancti Patres in quatuor conciliis confirmaverunt.

Ex Breviar. S. Joan. Gualberti ms.

Invoco Patrem et Filium et Spiritum sanctum, ut sit super me signum crucis et defendat me a malis operibus. Signaculum sanctæ crucis sit super me diebus ac noctibus.

Ex Manual. fol. 2.

Gratias tibi ago, infinita misericordia, Domine Deus omnipotens, qui me per aquam sacri baptismatis et renovationem sancti Spiritus ab originalibus vinculis expedisti. Gratias tibi ago, qui me in te credere recte fecisti, et tuorum me fidelium numero sociare dignatus es.

Ex Manual. fol. 2.

Domine Deus omnipotens, æterne et ineffabilis sine fine atque initio, quem unum in Trinitate et trinum in unitate confitemur, te solum adoro, te laudo, te benedico, teque glorifico, tibi que, misericors; et clemens, gratias refero, qui me exutum nocte perfidiæ et erroris, participem fieri tribuisti gratiæ tuæ. Perfice, quæso, Domine, cœptum in me opus misericordiæ tuæ. Dona mihi tempus cogitare, loqui et agere quæ placita sunt tibi, et gratuita me ubique pietate custodiens, fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem. Amen.

Ex Manual. fol. 11.

Gratias tibi ago, omnipotens Pater, qui me dignatus es in hac nocte custodire. Deprecor clementiam tuam, piissime Domine, ut concedas mihi diem venturum sic peragere in tuo sancto servitio, in humilitate et discretione, qualiter tibi complaceat servitus nostra; et præsta mihi hodie cum summa patientia tibi gratum exhibere servitium.

ORATIONES DIVERSÆ.

PRO SENSUUM CUSTODIA ORATIO.

Ex Manual. fol. 11.

Mecum esto, [Domine] Sabaoth, mane cum sur-

A rexero; intende in me et gubernata actus meos et verba mea et cogitationes meas. Custodi pedes meos, ne circumeant domum otiosi, sed stent in oratione. Custodi manus meas; sint puræ, mundæ et elevatæ sine ira et disputatione. Custodi os meum, ne loquatur vana, ne fabuletur sæcularia, ne detrahā proximo meo, ne invitem alios ad vanum eloquium, sed semper sim promptus ad laudem, tardus ad iram. Custodi aures meas, ne audiant detractionem, nec mendacium, nec verbum otiosum; sed aperiantur quotidie ad audiendum verbum Dei, ut tota die transeam in tua voluntate. Custodi oculos meos, ne videant vanitatem. Dona mihi timorem tuum, Domine, cordis compunctionem, mentis humilitatem, conscientie puritatem, ut cælum aspiciam, terram despiciam, peccata odiam, justitiamque diligam in sæcula sæculorum. Amen.

ORATIO AD JESUM.

Ex Manual. fol. 12.

Pie exaudibilis Domine Jesu Christe, exaudi me indignissimum peccatorem per interventum et meritum beatæ et gloriosæ semper Virginis Mariæ Genitricis tuæ et omnium civium supernorum, Ecclesiæ tuæ catholicæ fidem auge. Pacem tribue Papæ N. et omni huic Congregationi, consanguineis quoque nostris et principibus Christianis atque tua mihi charitate conjunctis. Etiam sua nobis munera largientibus, persequentibus et calumniantibus nos, omnibus, qui pro nobis implorant nomen sanctum tuum, vel qui pro se nos miseros apud tuam clementiam supplicare voluerunt; nobis quoque peccatoribus remissionem et indulgentiam omnium tribue peccatorum. Infirmis salutem, lapsis reparationem, navigantibus et iter agentibus, iter prosperum et salutis portum; afflictis et tribulatis gaudium; oppressis revelationem; captivis, vinculis et peregrinis absolutionem et ad patriam reversionem propitius concede.

ORATIO.

Ex Manual. fol.

Universis gradibus, qui in fide sanctissimæ Trinitatis in Ecclesia tua catholica communiter continentur, miserere, clementissime Deus. Propitiare omnibus in quibuscunque necessitatibus atque miseriis constitutis, et universo populo tuo Christiano, quem pretioso sanguine redemisti.

ORATIO.

Ex Manual. fol. 30.

Reple corda nostra fide, spe et charitate, obedientia et humilitate atque patientia, et fac nostrum rectorem secundum cor tuum, ut faciat voluntatem tuam ad salutem suam et nostram. Amen.

ALIA ORATIO.

Fol. 18.

ue, Domine, quæsumus, omni sexui et uni-
ætati atque conditioni ordinis Christiani man-
um tuorum custodiam et suorum omnium ve-
delictorum et nobis miserere. Amen.

ALIÆ QUÆDAM PLÆ ORATIONES

TIO PRO CONTEMPLATIONE COELESTIS PATRIÆ.

Ex Manual. fol. 4.

ionet nos B. Apostolus dicens : Si consur-
s cum Christo, quæ sursum sunt quærite,
ristus est in dextera Dei sedens ; et iterum :
autem conversatio in cœlis est. Lugeamus
calamitoso itinere, quamdiu exsulamus a pa-
ranscendamus contemplationis pennulis cun-
æ cœperunt ex tempore et cum tempore fi-
ir, et ad illam totis desideriis patriam mente
nus, ad quam in tempore pergitur, sed sine
re vivitur. Ad accendenda igitur nostra desi-
hos quinque canamus spiritu et mente quoti-
almos : *Sicut cervus desiderat ad fontes aqua-
ita desiderat, etc. Judica me, Deus, et discerne
n, etc. Te decet hymnus, etc. Quam dilecta
acula tua, Domine, virtutum, etc. Voce mea
minum clamavi, etc.*

Ex manual. fol. 4.

t orationem Dominicam isti psalmi sunt sup-
r decantandi : hi etiam in tribulatione mentem
lantur et sublevant : *Usquequo, Domine, obli-
me in finem, etc. Deus, Deus meus, respice in
tc. Deus, in nomine tuo salvum me fac, etc.
re mei, Deus, quoniam conculcavit me ho-
tc. Deus in adjutorium meum intende, etc.
me, Domine, ab homine malo, etc. Dominus
salutis meæ, etc.*

POST MODULATIONEM PSALMORUM ORATIO.

Ex Manual. fol. 32.

erator animarum et mundi Redemptor Jesu
te, Domine Deus æternæ, Rex immortalis, sup-
ego peccator immensam clementiam tuam ut
odulationem psalmorum, quos ego miser in-
is cantavi, libera animam meam de peccato et
llas cor meum de malis et pravis et perfidis
ationibus et auferas corpus meum a servitute
ati, et repellas a me carnales concupiscentias,
prias me de omni impedimento Sathanæ et mi-
orum ejus visibilibus atque invisibilibus et infi-
m tuorum, qui quærent impedire animam
n.

ORATIO PRO DEFUNCTIS.

Ex Manual. fol.

reputes, piissime Deus, peccata quiescentium
um meorum, vel eorum, qui mihi conjuncti
charitate exstiterunt, ut his, atque omnibus in
fide defunctis digneris propitius æternam con-
re requiem. Amen.

ENTATIONE IMMUNDORUM SPIRITUUM CONSOLATIO.

Ex Manual. fol. 7.

onsolatur nos in tentationibus dæmoniacis egre-

A gius prædicator dicens : Fidelis autem Deus, qui
non patietur vos tentari supra id quod potestis, sed
faciet cum tentatione etiam exitum, ut possitis sus-
tinere. Quo circa sciendum est, quia iudicii oc-
culti mensura est, et quando tentationis procella
prosiliat, et quando quiescat. Certe, Evangelio
attestante, diabolus nec manere in obsesso ho-
mine, potuit nec minus invadere bruta animalia
non jussus præsumpsit. Quando ergo sua sponte no-
cere factis ad Dei imaginem hominibus auderet ?
Cui si potestas summa licentiam non præberet gras-
sari, nec in porcos valeret ire. Nullo modo ambigen-
dum est permissu æquissimi iudicis in electos ad
tempus diabolum tentandi accipere potestatem, sed
misericorditer iudex concedit, quod creduliter hostis
cuperet. Hinc est quod fideli famulo de eodem Do-
minus dicit : non quasi crudelis suscitabo eum.
Hinc Esaias tentationibus fatigatam fidelem animam
blandis consolationibus refovet, dicens : *Dixit Do-
minus Deus tuus : Ad punctum in modico dereliqui
te, et in miserationibus magnis congregabo te.* Item
ibi : *Abcondi faciem meam parumper a te, et in
misericordia sempiterna misertus sum tui.*

Ex Manual. fol 7.

Cum ergo in tentationem ad tempus incidimus,
priusquam in delectationis aut pravi consensus la-
bamur voraginem, clamemus medullitus, clamemus
valenter hos decantando psalmos : *Usquequo, Domine,
oblivisceris me in finem. Ps. Deus, Deus meus, respice
in me, quare me dereliquisti, Ps. Deus, in nomine tuo
salvum me fac. Ps. Miserere mei, Deus, quoniam
conculcavit me homo. Ps. Domine Deus salutis meæ
Ps. Deus in adjutorium meum intende. Ps. Eripe me,
Domine, ab homine malo.*

AD S. CRUCEM ORATIO.

Ex Manual. fol 47.

Adesto familiæ tuæ, clemens et misericors Deus,
ut in adversis et prosperis preces exaudias, et nefas
adversarium per auxilium S. crucis, quia in te
passus est Salvator mundi, digneris contere, ut
portum salutis valeant apprehendere. Per Dominum
nostrum Jesum Christum, etc.

Ex Breviar. ms. S. Joan. Gualberti prope finem.

Invoco Patrem et Filium et Spiritum sanctum ut
sit super me signum crucis et defendat me a malis
operibus ; signaculum S. crucis sit super me diebus
ac noctibus.

Ex Manual. fol. ?

Crucem tuam adoramus, Dominus, et sanctam
resurrectionem tuam laudamus et glorificamus :
ecce enim propter crucem venit gaudium in uni-
verso mundo.

PRO CONSERVATIONE CONGREGATIONIS ORATIO.

Ex Manual. fol. 31.

Ne des, clementissime Deus, hanc congregationem
in dispersionem, sed conserva eam propter nomen
sanctum tuum.

ORATIO.

Ex Manual. fol. 3.

Exaudi me, clemens et benigne Deus, pro universis fidelibus tuis, qui nobis eleemosynas suas dederunt, nec aspicias, Domine, peccata mea, sed fidem illorum, qui nobis in fidem tui nominis largiti sunt bona temporalia: et tu, Deus, remunerator omnium bonorum. retribuere illis digneris pro parvis magna et pro terrenis promissa sempiterna, Salvator mundi, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

ORATIO.

Fol. 31 ibidem.

Miserere omnibus catholicis tam vivis quam defunctis, et aversos a via veritatis dignare ad te convertere, ut te toto corde requirant. Et æterna protectione omnes conserva, ut nullis tentationibus a te separentur. Et præsta ut mortuis prosit hæc oratio servi tui ad emundationem delictorum seu levigamentum pœnarum. Tu, Deus magne et terribilis, misericors et amator hominum, tu scis quidquid singulis expediat: obsecramus clementiam tuam Domine, ut juxta voluntatem tuam fiat nobis omnibus tam vivis quam et fidelibus defunctis, Salvator mundi, qui vivis et regnas, etc.

ORATIO PRO GRATIARUM ACTIONE.

Ex Manual. fol. 2.

Gratias tibi ago, infinita misericordia, Domine Deus omnipotens, teque laudo et glorifico, qui me de æternæ mortis interitu, de pœnis, et hujus carnis cruciatibus, in quo affigi dignus sum, hactenus liberasti. Tibi ago laudes et gratias, qui me de multis mortibus, de multis opprobriis, calamitatibus et miseriis, de immanissimis diaboli laqueis, de immundis desideriis exemptum disruptis vinculis, quibus tenebar adstrictus. perducere dignatus es ad servitium tuum. Tibi ago laudes et gratias, qui me eripiens a jurgiorum procellis, das mihi servorum tuorum perfrui charitate. Quæso, Domine Deus meus, qui mihi usque ad præsentem horam tuam misericordiam impendere dignatus es, dona mihi, toto corde, tota anima. totis viribus meis exquirere faciem tuam semper, et perduc me, misericors, ad tuam suavissimam visionem. Amen.

ORATIO AD B. VIRGINEM MARIAM.

Ex Manual. fol. 27.

Te supplico, Virgo sancta Maria, Mater Christi immaculata, puerpera, stella maris splendida, regina cœlorum digna, aula Dei munda, porta Christi conclusa, in mulieribus benedicta, super cœlos exaltata. Genitrix Christi, apud Filium tuum Dominum pro peccatis meis intervenire digneris: nullus est enim in creaturis dignior te, quia ipse, qui creavit te, natus est, et perinde nullum libentius exaudit quam te. Sub tuis ergo visceribus confugio. Amen.

AD S. MICHAËLEM ARCHANGELUM.

Ex Manual. fol. 27.

Obsecro te, gloriosissime Michael, princeps exer-

citus angelorum, quem Jesus Dominus noster ideo voluit mortalibus manifestum fieri, ut quos ille de sub jugo dæmoniacæ servitutis, sanguinem suum fudendo eripuit, tu eos ab illius insidiis angelica potestate protegas et virtute orationis defendas: funde pro me quotidie preces tuas, ut donet mihi Dominus contra vulneratum superbum humilitatis fortissima arma, quibus et illi fortiter resistere valeam et Domino nostro suppliciter obedire. et societatem angelicæ beatitudinis, quam ille superbiendo perdidit, dignis ego obediendo apprehendere valeam. Amen.

AD SANCTOS ANGELOS CUSTODES.

Fol. 13.

Adsit, quæso, mihi beatorum angelorum tuorum pia custodia, et præsta, ut apud te pro me indignissimo sanctorum agmina intercedant.

ALIA TRATIO.

Fol. 13.

Angelum tuum sanctum nobis hic et ubique largire custodem et defensorem: mutuam discordantibus charitatem, infidelibus veram fidem, defunctis parentibus et omnibus in tua fide quiescentibus indulgentiam tribue delictorum.

AD APOSTOLOS CHRISTIQUE DISCIPULOS.

Fol. 29.

Omnes apostoli cum omnibus discipulis discipulabusque Domini mei Jesu Christi, orate pro me, ut abstrahat me Dominus a mundo, sicut abstraxit vos et donet mihi sequi vestigia sua vel in extremo agmine nostro. Amen.

AD CONFESSORES.

Fol. 30.

Obsecro vos, beatissimi confessores Christi atque doctores Cypriane, Basili, Gregori, Athanasi, Eusebi, Ambrosi, Augustine, Hieronyme, Leo, Germane, Isidore, dignamini intercedere pro me peccatore, ut concedat mihi Dominus servare quæ docuistis, et in vestro me faciat consortio gratulari.

AD S. BENEDICTUM ABBATEM.

Fol. 29.

Obsecro te, beatissime Benedicte, dilecte Dei, intercede pro me servo tuo, et omni sancta hac tua congregatione et pro universis sub tuo magisterio militantibus, simul et pro omni populo Christiano, ut purget Dominus cor et actus a cunctis vitiis. Tribuat mihi servare cuncta quæ præcepit, et custodire sanctæ regulæ tramitem, quem me servaturum spondi.

PRO BENEDICTIONE CELLARUM MONACHORUM ORATIONES.

Fol. 21.

Benedic, Domine, quæsumus, cellulam istam, ut qui in umbra alarum tuarum speramus, ab omnibus insidiis dæmonum virtutis tuæ potentia tueamur. Per Christum Dominum nostrum.

Fol. 21.

Huic cellulæ, quæsumus, Domine, presens adesto, ut caterva dæmonum conterrita effugetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Fol. 21.

Deus, quem nec spatia dilatant, nec brevitās locorum angustat, hanc cellulam, quæsumus, præsentis tuæ luce perfunde, ut tenebrarum auctor confusus abscedat. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

PRO SILENTIO.

Ex Manual. fol. 12.

Scriptum est, affirmante Apostolo, quia *vita et mors in manu linguæ*. Et iterum : *Linguam nullus hominum domare potest*. Quod ergo domare non potest purus homo, rogemus ut domet Deus et homo. Ergo ad obtinendam virtutem discreti silentii, supplicii devotione hos canamus Domino psalmos : *Verba mea auribus percipe, Domine*: Ps. *Dixi : Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea*. Ps. *Domine clamavi ad te, exaudi me*, etc.

ORATIO AD PATREM.

Ex Manual. fol. 3.

Deus ineffabilis institutor omnium rerum, et Domini nostri Jesu Christi Pater, qui eundem dilectum Filium de sinu tuo misisti ad publicum nostrum suscipere nostram vitam, ut nobis donaret suam, essetque perfectus Deus ex te Patre, et perfectus homo ex matre, totus Deus et totus homo, unus idemque Christus, pastor et ovis, temporaliter mortuus, tecum in æternum vivens; et nobis dixit : Quodcunque petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis; obsecro te, ut des mihi cum eodem Filio tuo te in omnibus benedicere et glorificare; quia quorum est una substantia, unum et datum : des etiam mihi per illum et cum illo peccatorum omnium veniam, et mandatorum tuorum custodiam; dilectionem tuam et fraternum amorem; contra diabolum fortia arma, et erga fratres perfectam charitatem. Amen.

AD FILIUM.

Ex Manual. fol. 34.

Miserere, Domine, miserere, Christe, ut sanctam voluntatem tuam doceas me, ut in charitate tua enutrias me. Tu, misericordia mea, miserere mihi, ut bene rogem te. Miserere, Domine, miserere, Christe, ut dignum me facias exaudiri. Miserere, Domine, miserere, Christe, ut credam in te. Miserere, Domine, miserere, Christe, ut cognoscam te, ut spem in te, et ut diligam te, ut anima mea vivat in te. Amen.

AD SPIRITUM SANCTUM.

Ex Manual. fol. 34.

Miserere, Spiritus paraclitus, consolatio mea, illuminatio mea, miserere, Domine Deus.

ORATIO PRÆPARATORIA AD S. DOMINI PASCHA.

Ex Manual. fol. 2.

Donet mihi Dominus Deus timorem et pœnitentiam, spem et amorem; auferat a me fermentum malitiæ et nequitie, et donet mihi continue celebrare Pascha suum in azymis sinceritatis et veritatis.

A AD ACCIPIENDUM CORPUS ET SANGUINEM DOMINI ORATIO.

Ex Breviar. ms. S. Joannis Gualberti fol. 1.

Domine sancte Pater, omnipotens æterne Deus, da mihi corpus et sanguinem Filii tui Domini nostri Jesu Christi ita sumere, ut merear per hoc remissionem peccatorum accipere, et tuo sancto Spiritu repleri : quia tu es Deus, et præter te non est alius, cujus gloriosum nomen permanet in sæcula sæculorum. Amen.

POST S. COMMUNIONEM ORATIO.

Ex Manual. fol. 9.

Tibi, Domine, ago laudes et gratias. Custodi, Domine, in me immaculatam fidem. Tibi inclino cervicem. Tibi genua flecto. Te Dominum meum, cum sis unus in S. Trinitate, confiteor. Erue me de periculis. Tuere me in omnibus causis. Erige me jacentem, et ea quæ explere non possum, quasi sint postulata, concede. Amen.

Ex Manual..... prope finem.

Talem me perpetua defensione concede servare, qualem me fieri per aquam regenerationis, Creator altissime, præstitisti, quia tua gratia redemptus sum.

Ex Manual. fol. 20.

Post decursum vero totius diei spatium cum [ad] lectulos venimus dormitum, votis omnibus rogemus Dominum cum Propheta dicentes : *Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte*. Neque enim melius mortuo dormit qui a vespere usque ad mane obturato ore in laudem Creatoris, non tam somno, quam lethargia depressus, resupinus stetit in lectulo. Verum quia contra naturam est insomnem vivere hominem, illum rogemus dormituri, qui non dormitavit neque dormiet, ut satisfaciamus dormientes non voluntati sed necessitati. Canamus propterea coram lectulo Ps. vi : *Domine, ne in furore tuo arguas me*; congruit enim et rei et tempori. Possunt tamen continuare, sicut placet et non cedit pigritiæ, Ps. xii : *Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem*; et Ps. *Levavi oculos meos in montes*.

Ex Manual. fol. 21.

A facie impiorum, quæsumus, Domine, sub umbra alarum tuarum nos protege, ut ad laudem tui nominis resurrecturi, te super nos vigilante, securi dormiamus. Per Dominum nostrum Jesum Christum, etc.

ORATIO PRO PATRE ET MATRE ET OMNI PARENTELA.

Ex Manual. fol. 9.

D Dominator Domine, Deus omnipotens, qui mirabiliter cuncta condidisti et tua dispositione creasti omnia; quia præcepisti dilectionem et honorem circa patrem et matrem exhibere, exaudi me, misericors Deus, clamantem ad te pro genitore meo et genitrice mea.

Ex Manual. fol. 9.

Optimum Domino quinque psalmorum propter tribulationem de percepto gaudio sacrificium. Psal. *Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me. Benedicam Dominum in omni tempore. Jubilate Deo, omnis terra, psalmum dicite nomini ejus. Nisi quia Domi-*

nus erat in nobis, dicat nunc Israel. Confitebor tibi, Domine in toto corde meo, quoniam exaudisti verba oris mei. Igitur cum pius Dominus dixisset: Invoca me in die tribulationis, et cripiam te; pro ipsa ereptione quærens a nobis laudis debitum, subjunxit statim: Et honorificabis me. Ergo cum in tentationes varias inciderimus, vel falsorum fratrum, vel sævientium dæmonum, contra hostes illos divini verbi jacula intorquentes, cum illos defecisse et nos convaluisset viderimus, mox pura nostri cordis intentione oculos manusque levantes ad cælum in voce laudis et confessionis benedicamus illi, qui misit de cælo et liberavit nos et dedit in opprobrium conculcantes nos, dicamus illi concordante corde et ore ps. Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, etc.

Docent nos SS. prophetæ suis imitabilibus exemplis prævenire faciem Domini mane orationibus nostris. Et David quidem: *Et mane oratio mea præve-*

niet te. Isaias autem sic: Anima mea desideravit te in nocte, sed et spiritu meo in præcordiis meis de mane vigilabo ad te. Cum his ergo tribus congruentissimis psalmis vigilet ad Dominum mane et spiritus noster, oremusque in ortu surgentis auroræ, ut a luce prima in vesperum sint oculi ejus super nos, et aures ejus in preces nostras, nostrosque dirigat gressus in viam pacis, ut absque errorum scandalo gradientes, non dominetur nostri omnis injustitia. Hos ergo canamus in ipso diei initio psalmos: Verba mea auribus percipe, Domine. Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine. Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam, etc. Oratio Dominica. Credo. Symbolum S. Athanasii: Quicumque vult salvus esse. Litanie, etc. Et quidam ÿ ex psalmis cum canticis, etc. Finit.

An prædictæ preces sint sancti Joannis Gualberti autographæ, an ab eo collectæ ac ab altere descriptæ, aut ab illo tantum usurpatæ, hactenus me latet. Saltem ob antiquitatem et sanctissimi Viri usum nobis sunt venerandæ. Si mihi Manuale istud videre contigisset, facile potuissem discernere, propria ejus manu expressum, et instrumento anni 1072 subnotatum, invenerim apud Franchium lib. XII, pag. 489 Non ingratum fore arbitror, si palæophilis hanc subscriptionem hic exhibeam.

Ego Joh. abbt a me factus ff.

S. JOANNIS GUALBERTI

EPISTOLA AD FRATRES.

Joannes abbas, etc. *Vide supra in priori S. Gualberti Vita, auctore Attone, col. 700.*

CIRCA ANNUM DOMINI MLXXIII.

GUNDECHARUS

EICHSTETENSIS EPISCOPUS.

NOTITIA HISTORICA ET LITTERARIA

Pertz, *Monumenta Germaniæ, Script. VII, 239.*)

Gundechar, sive Gunzo, patre Reginhero, matre C ab infantia doctus et enutritus (2), post canonicus Irmingarda (1). natus die 10 Aug. 1019, Eichstadii ibi et capellanus Agnetis imperatricis, die 20 Aug.

(1) Ita ipse in Kalendario Non. jul. et XII Kal. Nov. Raderi opinio, Gundecharum ex gente Nassavorum dynastarum fuisse, fundamento caret, unico

Toutæ nomini innixa; unde jam Boschius in Actis SS. Aug. I, 178, eam rejecit.

(2) Anonymus Haserensis, c. 2.